

30^e
symposium

bodem breed

Welkom bij het 30e Symposium Bodem Breed

Hèt netwerk event van de bodem en ondergrond

expertise bodem en ondergrond

 Stantec

 Gemeente
Amsterdam

30^e
symposium

bodem breed

Een robuuste bodem, ook voor circulaire economie de basis

BodemBreed 2018

Margot de Cleen (RWS)
Hans Slenders (Arcadis)

Jip Welkers (Vitens)
Marco Vergeer (RHDHV)

De bodem/ondergrond is een **ontmoetingsplaats van maatschappelijke opgaven** die graag gebruik maken van de functies van deze ruimte en het daaronder liggende natuurlijk systeem. Logisch dat bij de totstandkoming van internationale duurzaamheidsdoelen (SDGs), de wereld (ruim 190 lidstaten) het belang van goed functionerende bodems heeft erkend. SDG 15 pleit voor een omslag van bodem-degradatie naar bodemherstel om te komen tot een balans in benutten en beheren.

Tegelijk werken we in Nederland aan circulaire economie. Het is een zoektocht naar **logische verbanden en ketens**, waardoor de ene de ander helpt. Het ecosysteem bodem met al haar omzettings- en herstelprocessen speelt een cruciale rol, niet alleen in de laatste fase “van afvalstof naar grondstof,” maar ook aan het begin van de cyclus, als **leverancier van grond- en voedingsstoffen**.

In deze sessie bespreken we **de bodem als verbinder van belangen**: in een circulaire economie spelen particuliere en collectieve belangen door elkaar heen. Dat leidt niet tot solitair gedrag, maar tot **samenspel**. Bodem(diensten) als grondstof (en deze zo inzetten dat herstel optreedt, als tegenhanger van bodemdegradatie) zou een uitgangspunt moeten zijn van circulaire economie. Bent u het daarmee eens? Zo ja, **wat zijn de volgende stappen?**

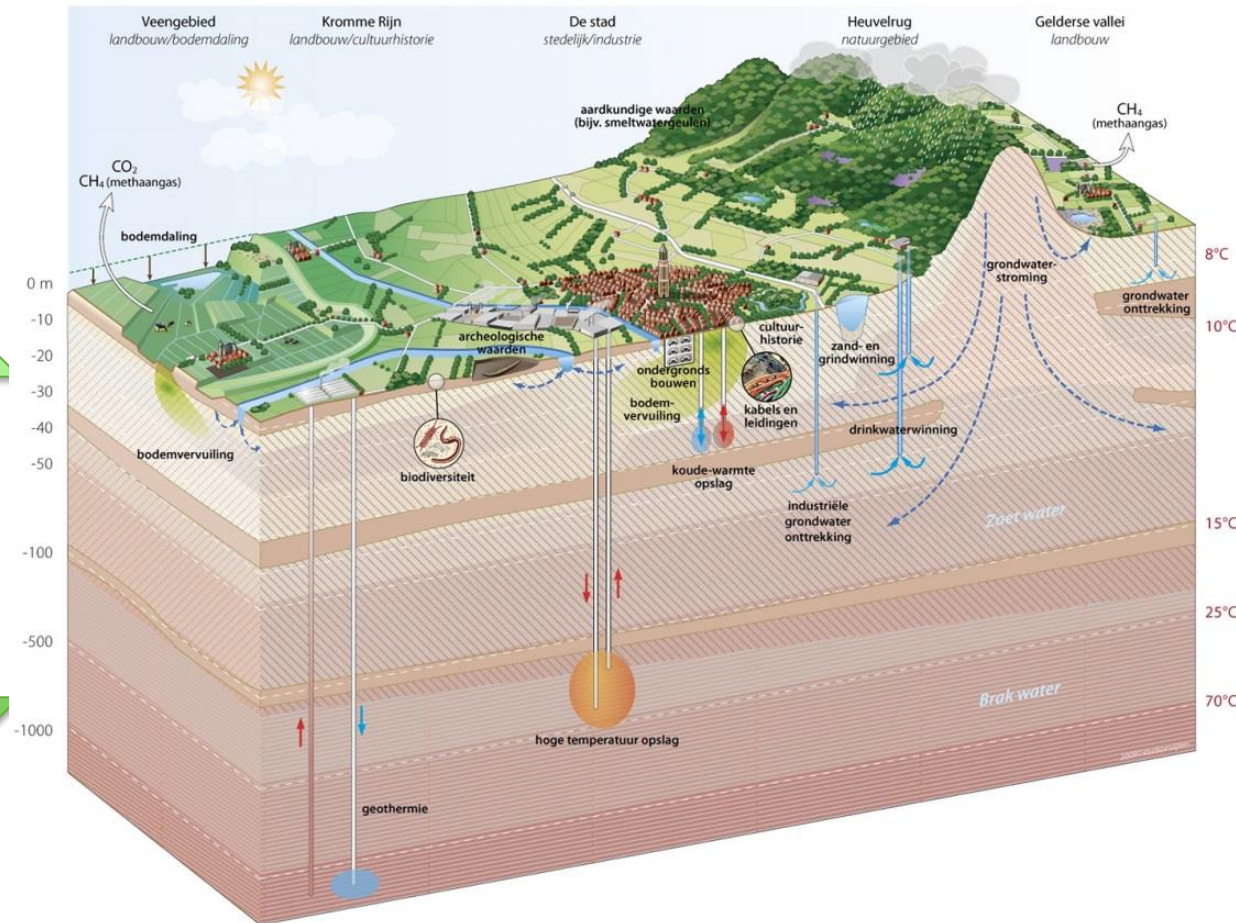
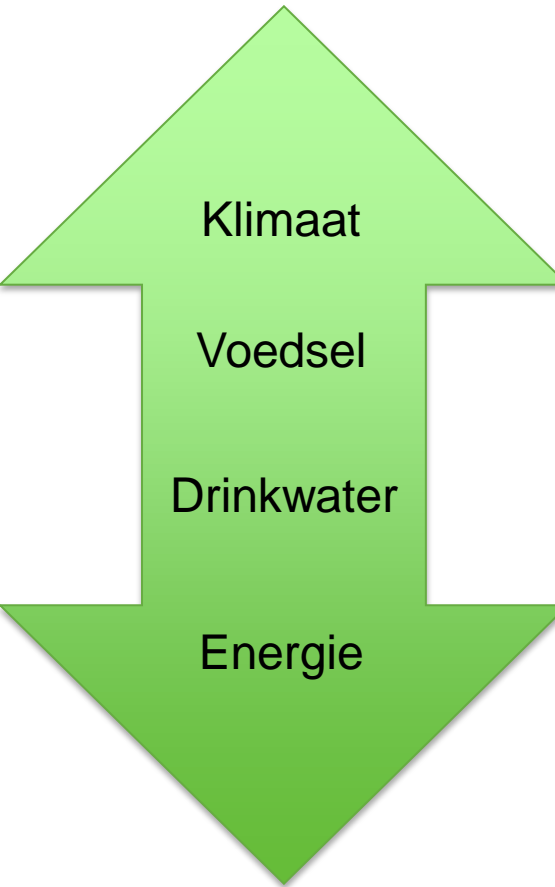
Margot de Cleen (RWS Bodem+), Hans Slenders (ARCADIS), Jip Welkers (Vitens) en Marco Vergeer (Royal HaskoningDHV) gaan het gesprek met u aan. Na korte presentaties over hun werk in het afgelopen jaar gaan ze in gesprek over de toekomst en over bovenstaande. Wat is uw en ons aandeel in het samenspel naar een duurzame wereld?

Omgevingswet:
gemeenten aan zet

Watersysteem:
goede toestand

Bestuurlijke
afwegingsruimte

Grensontkennende
samenwerking

Robuust bodem- en
watersysteem

Gedeeld belang

Agenda

Landstewardship, wat is dat eigenlijk? (Margot de Cleen, Rijkwaterstaat/Bodem+)

Landstewardship: voorbij duurzaam saneren en duurzaam bodemgebruik (Hans Slenders, Arcadis)

Grondwater, een belangrijke asset (Jip Welkers, Vitens)

Gesprek

Vraag 1: Landstewardship is de volgende stap in bodembeheer: integraal, verbindend, gezamenlijke verantwoordelijkheid, opgavegericht, maatwerk (“samen de bodem beheren zodat deze blijvend diensten levert ten behoeve van de maatschappelijke noden”)

1. Welnee, mooi concept maar praktisch totaal onhaalbaar!
2. Nou, klink mooi maar oogt me wat te groots.
3. Ja, ik zoek naar hoe daar invulling aan te geven!
4. Ja, sterker: ik doe het al!

Vraag 2: Wat moeten we vooral overwinnen om te komen tot een bodembeheer van de toekomst?

1. Bereidheid van een initiatiefnemer tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid in beheer.
2. Bereidheid van partners om vervolgens aan de regionale tafel aan te zitten.
3. Uitwisseling van onderliggende data om samen het systeem te interpreteren.
4. Het maken van bindende afspraken die bijdragen aan publieke waarden.

Vraag 3: Hoe komen we tot een verandering (een kwaliteits- of waardeverbetering) in het totale sociaal, ecologische en economische systeem?

1. Het moet vanuit de wet komen, anders gebeurt het niet.
2. Het is vooral een economische afweging van marktpartijen.
3. Het moet op lokaal niveau georganiseerd worden met vrijwillige coalities.
4. Er moeten meer bodemexperts worden opgeleid, want de kennis loopt achter.
5. De gebruiker/consument is in eerste instantie aan zet.
6. De eigenaar van de grond is in eerste instantie aan zet.